

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/13/2024
Identifikačné číslo spisu:	6623203672
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6623203672.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ N. Q., narodená XX. M. XXXX, Z. K., F. A. XXX, Č. P. a 2/ B. A., narodený XX. B. XXXX, J., L. R. XXX/XX, obaja zastúpení advokátkou JUDr. Jana Váľachová, Lučenec, Adyho 4624/34, proti žalovaným: 1/ K. M. Z., narodený 0X. B. XXXX, K., Z. XXXX/XX, 2/ O. T. E., narodený XX. B. XXXX, L., M.P. Š.G. XXXX/XX, t. č. L., B. XXXX/X, a 3/ VARIAFLEX s.r.o., Košice - Juh, Werferova 6, IČO: 47 375 728, o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu prevodu nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 13C/64/2023, o návrhu žalovaného 1/ na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného 1/ na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 13C/64/2023 Okresnému súdu Piešťany n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec predložil podľa § 39 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) spis na rozhodnutie o návrhu žalovaného 1/ na prikázanie veci Okresnému súdu Piešťany z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods.2 CSP. Žalovaný 1/ návrh (č. l. 226) odôvodnil tým, že Okresný súd (označil ho ako Bratislava I. - správne má byť Okresný súd Lučenec) sa doteraz nevysporiadal s jeho vecnou identifikáciou, a to aj napriek žiadosti o predbežné posúdenie. Z tohto dôvodu verí, že Okresný súd v Piešťanoch by sa s touto otázkou dokázal efektívne a promptne vysporiadať. Okrem toho súd stanovil termín pojednávania na deň kedy sa zúčastňuje na príprave konferencie v Gdyni, ktorá je pre neho mimoriadne dôležitá. Pojednávanie v Piešťanoch by sa podľa neho konalo v rovnakom čase, avšak vzhľadom na jeho bydlisko v Piešťanoch by sa ho mohol zúčastniť bez akýchkoľvek prekážok.

2. Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení zo dňa 15. apríla 2024 poukázali na výlučnú miestnu príslušnosť Okresného súdu Lučenec podľa § 20, písm. a) CSP. Nie je im zrozumiteľná požiadavka žalovaného 1/ adresovaná Okresnému súdu Bratislava na prikázanie veci Okresnému súdu v Piešťanoch. Tvrdenia o kolídaní termínu pojednávania s aktivitami žalovaného 1/ v Gdyni sú podľa nich zavádzajúce a špekulatívne. Okresný súd Lučenec podaním z 12. marca 2024 (č. l. 173) dopytoval strany, aby si vybrali jeden z troch termínov, ktorý by im vyhovoval. Pritom sám žalovaný 1/ si vybral termín 18.

apríla 2024, s ktorým sa oni stotožnili a prispôsobili sa mu. Preto navrhli, aby súd vo veci konal, respektíve, aby za účelové marenie pojednávania veci zväžil uloženie poriadkovej pokuty.

3. Žalovaný 2/ vo vyjadrení zo dňa 12. apríla 2024 s návrhom žalovaného 1/ nesúhlasil s poukazom na výlučnú miestnu príslušnosť Okresného súdu Lučenec podľa § 20 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Nie sú mu pochopiteľné dôvody, ktoré uvádza žalovaný 1/.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený, príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalovaného na prikázanie sporu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

5. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

6. Prikázanie, t.j. delegácia, veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručeného práva strany, resp. účastníka konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania, resp. civilného mimosporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným ako príslušným súdom. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť tohto inštitútu.

7. V danom prípade je tvrdeným dôvodom vhodnosti, skutočnosť, že žalovaný býva v Piešťanoch a určený termín pojednávania mu nevyhovuje. Súčasne odkázal na nešpecifikované konanie Okresného súdu Bratislava I., ktorého existenciu do súdneho spisu nedoložil, a teda nie je najvyššiemu súdu zrejmé, aký má súvis s prejednávanou vecou. K tomu najvyšší súd uvádza, že miesto pobytu strany, či prekonanie väčšej vzdialenosti za účelom dostavenia sa na príslušný súd alebo vynaloženie vyšších výdavkov, nepredstavuje výnimočný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu [napríklad, že strana sporu nemá bydlisko v obvode miestnej príslušnosti súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšiu vzdialenosť, či vynaložiť vyššie výdavky] skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie sporu inému súdu (uznesenie najvyššieho súdu z 24. februára 2022 sp. zn. 2Ndc/15/2021). Rovnako bez ďalšieho nemožno považovať za relevantné tvrdenie žalovaného 1/ o kolízii termínu pojednávania s jeho súkromnými aktivitami, keďže sám žalovaný 1/ tento termín navrhol (č. l. 184). Ani následná kolízia tohto termínu nie je dostatočne závažným dôvodom na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

8. Najvyšší súd konštatuje, že prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práv občianskeho sporového konania na zákonného sudcu, ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, preto je potrebné dôvody vykladať prísne reštriktívne s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

9. V danom spore bolo nevyhnutné prihliadnuť aj na skutočnosť, že predmetom konania je určenie neplatnosti zmlúv o prevode nehnuteľností a miestna príslušnosť bola založená ako výlučná podľa § 20 ods.1, písm. a) CSP súdu v obvode, ktorého sa nehnuteľnosť nachádza. Vzhľadom na to, že zmluva o prevode nehnuteľností podlieha vkladu do katastra nehnuteľností spor sa týka vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

10. V týchto prípadoch je podľa názoru najvyššieho súdu prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti v zásade vylúčené a výlučnú miestnu príslušnosť možno zmeniť iba z dôvodu nutnej delegácie podľa § 39 ods.1 CSP. Miestna príslušnosť súdu v obvode ktorého sa nehnuteľnosť nachádza v prípade sporov k nehnuteľnostiam sa uplatňuje aj v medzinárodnom práve súkromnom, čo svedčí o intenzívnom vzťahu, ktorý zákonodarca vymedzil do oblasti výlučnej miestnej príslušnosti súdov.

10. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovел.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.